

Kontaktperson
Karin Bergström Linder
Kanslienhet

2019-03-06

342965

Karin.Linder@vll.se

Remissyttrande. Att bli förstådd och bli förstådd - ett reformerat regelverk för tolkar i talade språk (SOU 2018:83)

I Sverige finns cirka 6 000 kontakttolkar(språktolkar), varav ca 25 procent är auktoriserade. Av dessa är endast 2 procent auktoriserade sjukvårdstolkar. Det finns inte någon säker siffra på hur många av dessa tolkar som är verksamma. Enligt Tolkserverrådet, som är en branschorganisation, är antalet aktiva tolkar uppskattningsvis 2 500 - 4 000. Generellt sker cirka 80 procent av all tolkning på plats och cirka 20 procent på distans, huvudsakligen telefontolkning där distanstolkningen ökar i takt med ny teknik.

Inom Region Västerbotten är det i stället 80 procent telefontolkning och endast 20 procent på-plats-tolkning. Verksamheter inom primärvård, sjukhusvård och tandvård nyttjar kontakttolkning. Vanliga språk som tolkas i Västerbotten är arabiska, dari, somaliska, tigrinja, persiska, ryska, sorani, pashto.

Enligt kammarkollegiet finns endast 2 procent av de auktoriserade tolkarna i de fyra nordligaste länen, 17 personer. Nio av dessa tolkar är bosatta inom Västerbottens län och tolkar i persiska (2), arabiska, tigrinska, franska, tyska, engelska, italienska, nordsamiska. Vid övervägande delen av alla tolktillfällen, 62 procent, har det varit tolkar som saknar formell grundutbildning eller auktorisation.

Av totalt cirka 25 000 tillfällen då Region Västerbotten anlitat kontakttolk 2017 har tolföretagen kunnat erbjuda tolk-på-plats endast vid var tionde beställning (2 527 tillfällen). Huvuddelen har varit telefontolkning, även då beställaren önskat tolk-på-plats. Distans-tolkning via bild och ljud har i det närmaste varit obefintlig. Synpunkter på telefontolkning är att sekretessen ibland är bristfällig då en del tolkar inte sitter avskilt och att vissa tolkar inte är professionella i bemötande och tolkning.

Region Västerbotten

Regionens hus, Köksvägen 11, 901 89 Umeå
Telefon: 090-785 00 00, telefax: 090-13 68 82
E-post: regionen@regionvasterbotten.se Org.nr: 232100-0222
VAT-nr: SE232100022201 Bankgiro 5728-3061

2019-03-06

Region Västerbotten välkomnar därför betänkandet Att förstå och bli förstådd – ett reformerat regelverk för tolkar i talade språk och lämnar följande synpunkter på några av utredningens förslag:

- a) Att staten finansierar färre utbildningsvägar till tolk, men ökar den samlade kapaciteten är positivt men det är viktigt att någon/några av utbildningarna förläggs till något av de fyra nordligaste länen.
- b) Positivt att staten för register över alla utbildade språktolkar, inte enbart de som är auktoriserade.
- c) Förslag om en ny tolklag som gör att regelverk, kvalitetssäkring och tillsyn utvecklas gentemot tolkar och förmedlingsorgan är positivt för både tolkanvändare och tolkar.
- d) Offentlig sektor behöver samverka, koordinera och använda befintliga tolkresurser mer flexibelt och effektivt. Det skulle möjliggöra egna tolkresurser, möjliggöra ökad kvalitet och samhällsnytta samt höja statusen på yrket.